

Odborná způsobilost pro revize elektrického ručního nářadí a spotřebičů

Stanovisko ESČ

Presidiální rada ESČ na svém zasedání dne 16. října 2007 projednala problematiku provádění revizí elektrických spotřebičů (ČSN 33 1610) a elektrického ručního nářadí (ČSN 33 1600) během používání s těmito závěry:

V souladu s platnými legislativními předpisy mohou být prováděním revizí elektrických spotřebičů dle ČSN 33 1610 a elektrického ručního nářadí dle ČSN 33 1600 pověřovány a provádět je jen osoby s odbornou způsobilostí *Pracovník pro provádění revizí elektrických zařízení* (§ 9 vyhl.č. 50/1978 Sb., v platném znění), to znamená, že tyto revize mohou provádět jen fyzické osoby, které jsou držiteli osvědčení vydaného organizací státního odborného dozoru (ITI Praha). Pokud organizace nebo podnikající fyzické osoby provádějí revize dodavatelsky, musí být také držiteli oprávnění vydané organizací státního odborného dozoru.

Při posuzování uvedené problematiky vycházela presidiální rada ESČ z dále uvedených legislativních předpisů:

1. **Zákon č. 338/2005 Sb.** – úplné znění zákona č. 174/1968 Sb. o státním odborném dozoru nad bezpečností práce:

§ 6a odst. (1) písm. d): Organizace státního odborného dozoru podle § 1 při provádění dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení prověřují odbornou způsobilost fyzických osob ke zkouškám, **revizím**, opravám, montážím nebo obsluze vyhrazených technických zařízení a vydávají jim o tom osvědčení

§ 6b odst. (1): **Vyhrazenými technickými zařízeními jsou zařízení se zvýšenou mírou ohrožení zdraví a bezpečnosti osob a majetku, která podléhají dozoru podle tohoto zákona. Jsou to zařízení tlaková, zdvihací, elektrická a plynová.**

§ 6c odst. (1) písm. c): Organizace a podnikající fyzické osoby zajistí, aby ve stanovených případech zkoušky, **revize**, opravy, montáž nebo obsluhu **vyhrazených technických zařízení vykonávaly jen fyzické osoby, které jsou odborně způsobilé, a ve stanovených případech jsou též držiteli osvědčení.**

§ 6c odst. (3): Předpoklady odborné způsobilosti fyzických osob podle odst. (1) písm. c) jsou

- a) dosažení věku 18 let
- b) zdravotní způsobilost podle zvláštních předpisů
- c) předepsaná kvalifikace
- d) doba praxe v oboru
- e) **osvědčení podle § 6a odst. (1) písm. d), provádějí-li revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení, opravy, montáž vyhrazených plynových zařízení 1. třídy nebo obsluhu vyhrazených tlakových zařízení – kotlů.**

2. **Vyhláška č. 20/1979 Sb.**, kterou se určují vyhrazená elektrická zařízení a stanoví některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti, ve znění vyhl. č. 553/1990 Sb.:

§ 2: Vyhrazená elektrická zařízení ve smyslu § 4 písm. d) až g) zákona (dále jen „zařízení“) jsou zařízení

- a) pro výrobu, přeměnu, rozvod a odběr elektrické energie,
- b) určená k ochraně před účinky atmosférické nebo statické elektřiny

§ 3 odst. (1): Organizace smějí

- a) provádět revize, montáž, opravy a údržbu zařízení,
- b) vyrábět rozvaděče nízkého napětí, dodavatelským způsobem jen na základě oprávnění

§ 4 odst. (6): Výchozí a pravidelné revize smějí vykonávat jen revizní technici. Požadavky na jejich odbornou způsobilost stanoví zvláštní předpis.

3. **Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce:**

§ 20 Přestupky na úseku vyhrazených technických zařízení

odst. (1) písm. b): Fyzická osoba se dopustí přestupku na úseku bezpečnosti vyhrazených technických zařízení tím, že bez oprávnění nebo osvědčení vydaného organizací státního odborného dozoru na provádění prohlídek, **revizí** nebo zkoušek při provozování vyhrazených technických zařízení provádí ve stanovených případech prohlídky, revize nebo zkoušky.

odst. (2) písm. b): Za přestupek podle odstavce (1) písm. b) lze uložit pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

§ 33 Správní delikty právnických osob na úseku vyhrazených technických zařízení

odst. (1) písm. b): Právnická osoba se dopustí správního deliktu na úseku bezpečnosti vyhrazených technických zařízení tím, že bez oprávnění nebo osvědčení vydaného organizací státního odborného dozoru na provádění prohlídek, **revizí** nebo zkoušek při provozování vyhrazených technických zařízení provádí ve stanovených případech prohlídky, revize nebo zkoušky.

odst. (2) písm. b): Za správní delikt podle odstavce (1) písm. b) lze uložit pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

Poznámky:

1. Žádný z uvedených legislativních předpisů nerozlišuje mezi revizemi el. náradí a spotřebičů a např. revizemi elektrických instalací, hromosvodů, rozvaděčů nebo pracovních strojů.
2. Definice revize elektrického zařízení dle ČSN 33 1500, revize náradí dle ČSN 33 1600 a revize elektrického spotřebiče dle ČSN 33 1610 se téměř neliší.

ČSN 33 1500: *Revize elektrického zařízení – činnost prováděná na elektrickém zařízení, při které se prohlídkou, měřením a zkoušením zjišťuje stav elektrického zařízení z hlediska jeho bezpečnosti. Součástí revize je vypracování zprávy o revizi.*

ČSN 33 1600: *Revize náradí: souhrn úkonů, při kterých se prohlídkou, měřením a zkoušením zjišťuje stav náradí z hlediska jeho bezpečnosti. Součástí revize náradí je vypracování dokladu o revizi náradí.*

ČSN 33 1610: *Revize elektrického spotřebiče: souhrn úkonů, při kterých se prohlídkou, měřením a zkoušením zjišťuje stav spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti. Součástí revize spotřebiče je vypracování dokladu o revizi.*

3. Zvláštní předpis týkající se odborné způsobilosti revizních techniků elektrických zařízení, na který se odvolává vyhl. č. 20/1979 Sb. v § 4 odst. (6), je vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, § 9. Za elektrická zařízení se pro účely této vyhlášky považují zařízení, u nichž může dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku elektrickým proudem, a zařízení určená k ochraně před účinky atmosférické nebo statické elektřiny (§ 1, odst.2).
4. V červnu 2007 byly vydány opravy ČSN 33 1600 a ČSN 33 1610 spočívající ve vypuštění sporných informativních příloh, které se týkaly odborné způsobilosti k provádění revizí a kontrol elektrického ručního náradí a elektrických spotřebičů a řešily tuto problematiku v rozporu s výše uvedenými legislativními předpisy:

ČSN 33 1600 OPRAVA 1: Na straně 7 se vypouští Příloha A (informativní) Oprávnění k provádění revizí a kontrol náradí

ČSN 33 1610 OPRAVA 1: Na straně 22 se vypouští Příloha D (informativní) Provádění revizí a kontrol spotřebičů